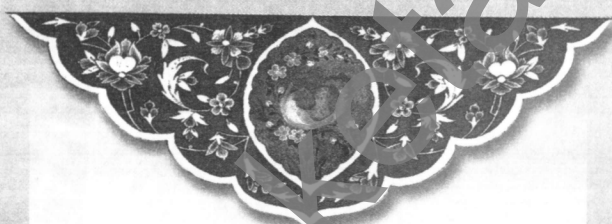

سرشناسه	مجتهدی تهرانی، احمد، ۱۳۰۲ - ۱۳۸۶.
عنوان و نام پدیدآور	در محضر استاد: سلسله درس‌ها و مباحث اخلاقی برگرفته از بیانات حضرت آیت‌الله مجتهدی‌تهرانی/ اعظم قاسمی.
مشخصات نشر	تهران: آیینی مهر، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۲۵۶ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۳۵۴۴-۳-۳
وضعیت فهرست نویسی	فیا
موضوع	مجتهدی تهرانی، احمد، ۱۳۰۲ - ۱۳۸۶. -- وعظ
موضوع	اخلاق اسلامی
شماره افزوده	قاسمی، اعظم، ۱۳۵۴ -، گردآورنده
رده بندی کنگره	۱۳۹۲ م/۲۴۴۴/۸/۲۴۴۷ BP
رده بندی دیویی	۲۹۷/۶۱
شماره کتابشناسی ملی	۳۱۰۸۹۰۸

نام کتاب: در محضر استاد
سلسله درس‌ها و مباحث اخلاقی برگرفته از
بیانات حضرت آیت الله مجتهدی تهرانی (رح)

مؤلف: اعظم قاسمی

ناشر: آیینی مهر

چاپ: پیام امروز

نوبت چاپ: اوّل - ۱۳۹۲

تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۳۵۴۴-۳-۳

سراکز یخس و فروش

تهران، میدان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان ماستری فراهانی،
کوچه اسلامی، بن بست اوّل، پلاک ۶، انتشارات آیینی مهر

تلفن: ۶۶۴۱۷۳۲۳ همراه: ۰۹۱۲۴۲۴۸۱۹۸

کلیه حقوق شرعی و قانونی برای ناشر محفوظ است.
هر گونه برداشت از تمامی یا قسمتی از این اثر منوط به کسب اجازه کتبی از ناشر می‌باشد.

فهرست مطالب

- شکر نعمت، نعمت افزون کند ۲۹
- انسان در نداری هم باید شکر کند ۳۰
- آشیخ محمدحسین زاهد رحمته الله علیه دندان طمع را می‌کشید ۳۱
- متقین در نداری هم خوشند ۳۲
- برکت در زندگی اهل آخرت ۳۳
- این چه مکه‌ای است؟! ۳۴
- خوف و ترس مؤمن ۳۵
- از سوء عاقبت باید ترسید ۳۶
- بردم زمان ما خوفشان کم است ۳۷
- رجای حُوق یعنی چه؟ ۳۷
- حرارت آتش را بجش! ۳۷
- دعای جوان پرهیزگار ۳۹
- راه نجات، محبت امام حسین ۴۰
- بهترین زاد برای سفر آخرت ۴۰
- روز قیامت و آخرین دفاع از خود ۴۱
- ثمره کمک به هموعان ۴۵
- چه کسانی در آخر عمر ورشکست می‌شوند؟ ۴۶
- ریزش داشته باشید ۴۷
- شخصیت آشیخ محمد حسین زاهد رحمته الله علیه ۴۸
- نصیحت‌های پیامبر صلی الله علیه و آله ۱۳
- چه کنیم که از خدا راضی باشیم؟ ۱۳
- در امور مادی به بالادست خود نگاه نکنید! ۱۴
- صله رحم کنید ۱۶
- فقرا را دوست داشته باش! ۱۷
- حق را بگو! ۱۸
- در راه خدا از ملامت‌ها نه‌راس! ۱۹
- سه خصلت نیکو ۲۰
- غضبت را خاموش کن ۲۱
- یک سال روزه برای یک عصبانیت ۲۱
- عصبانیت را اینطور خاموش کنید ۲۲
- صبر بر شمشیرها ۲۲
- شجاعت حضرت قاسم علیه السلام ۲۳
- شجاعت حضرت مسلم علیه السلام ۲۴
- شجاعت ابوتمامه صیداوی ۲۵
- دوری از مال حرام ۲۵
- من نان دولتی نمی‌خورم! ۲۶
- قبول نکردن پول طاغوت ۲۷
- نعمت‌های خدا را به جا استفاده ۲۸

- نظارت روح آشیخ محمد حسین زاهد رحمته الله علیه ۴۹
- مختصری از زندگی آشیخ محمد حسین زاهد ۴۹
- آشنایی آیت الله مجتهدی با آشیخ محمد حسین زاهد ۵۰
- جلسات تفسیر استاد ۵۳
- آشیخ محمد حسین زاهد هوا نداشت ۵۴
- شمارت کردن ۵۵
- یکی از اخلاق رزیده شمارت کردن است ۵۶
- شمارت یزیدیان به اهل بیت ۵۷
- شیعیان ما لال هستند ۵۷
- چه قدر ما گرفتار چشم و گوش هستیم ۵۸
- ما استاد اخلاقی می خواهیم ... ۵۹
- در خانه اگر کس است، یک حرف بس است ۶۰
- تبعید آقای بهلول ۶۰
- اهل تسنن در چهار چیز شیعیان را محکوم می کنند ۶۲
- نماز آخر وقت، انسان را نفرین می کند ۶۳
- به عمل خائنان راضی نباشید . ۶۴
- احضار روح شیخ بهایی رحمته الله علیه ... ۶۵
- مرده ها آگاه هستند ۶۶
- سر مزار پدر و مادر بروید ۶۶
- ایسن زن ها از هر در بهشت که بخواهند وارد می شوند ۶۷
- این یکی از جهنم باز می شود . ۶۷
- جدال و مراء ۶۸
- از جدال بهره یزید ۶۹
- اشتباه را بپذیرید ۷۱
- من به دنبال کلاسی بودم که آدم شوم ۷۱
- مقدس اردبیلی عرض اندام نکرد ۷۲
- طلبه های سابق استاد اخلاق داشتند ۷۴
- رواق حوزه علمیه قم ۷۵
- جدال و مراء نکنید! ۷۷
- نماز افراد آبدوغ خیار است ... ۷۸
- دو چیزی که ثواب آن زود به انسان می رسد ۷۸
- دو چیزی که عقوبت آن سریع به انسان می رسد ۷۹
- سه گروه از زنان که عذاب قبر ندارند ۸۰
- پارسایی حضرت علی علیه السلام و فاطمه زهرا علیهما السلام ۸۰
- از خدا عیال خوب بخواهید .. ۸۲
- ثواب زنی که بر بد اخلاقی شوهر صبر کند ۸۳

زن و مرد خوش اخلاق خوب هستند ۸۴	برای ابرار ظرف‌های بهشتی است ۱۰۵
اخلاق‌تان را خوب کنید ۸۴	مُرده را سه تا غسل می‌دهند ۱۰۶
ثواب زنی که مهریه‌اش را ببخشد ۸۵	چشمه‌ای که خشک شد ۱۰۷
زن کلفت نیست ۸۶	خصوصیات چشمه بهشتی ۱۰۸
سنگینی علم ۸۷	شان نزول سوره هل اُتی ۱۰۹
زهد حاج مقدس ۸۸	تفسیر ﴿عَلَىٰ حُبِّهِ﴾ ۱۱۰
خطاب خداوند در روز قیامت به مشرکان ۹۰	النَّاسُ كُلُّهُمْ هَالِكُونَ ۱۱۱
باید بین خوف و رجاء با تقسیم ۹۳	اعمال روز مباحله ۱۱۲
زخم عقربی که بهبود یافت ۹۲	مباحله رسول خدا ﷺ با نصاری
مقدار غذای روزه‌دار ۹۵	نجران ۱۱۳
کلام امام مجتبی علیه السلام درباره روز عید فطر ۹۶	نزول سوره هل اُتی در شأن اهل بیت علیهم السلام ۱۱۵
روزه، سه قسم است ۹۶	اعمال روز بیست و پنجم ماه ذی الحجه ۱۱۷
خدایا، قبل از مردن ما را بیدار کن ۹۷	یتیم واقعی کیست؟ ۱۱۸
فضیلت قرائت سوره هل اُتی ۹۷	شرایط بستایش و مصلح مسلمانان ۱۱۹
شروع کارها با نام خدا ۹۹	فایده بیان خوبی‌های مردم ۱۲۰
خدا ما را از چه خلق کرده ۱۰۰	همچون مگس‌ان روی پلیدی نشین ۱۲۱
به پیشانی مادرش نگاه کنید ۱۰۱	بزرگ‌ترین عیب برای انسان ۱۲۲
مبادا به مادر بی‌احترامی کنید ۱۰۳	انسان حق ندارد عیب کسی را بگوید ۱۲۳
اعطای شنوایی و بینایی ۱۰۳	حاج آقا، پای شما گران حساب کرده‌اند! ۱۲۴
تفسیر ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ﴾ ۱۰۴	مقید نماز اول وقت باشید ۱۲۴
برای کافران زنجیرهای آتشین است ۱۰۴	

صبر در مصیبت ۱۴۷	تقید به نماز اول وقت ۱۲۵
صبر مادر شهید انصاری ۱۴۹	به جای آوردن حق تقوا ۱۲۷
هرکس لیاقت شهادت را ندارد ۱۵۰	بعضی ها مریض هستند ۱۲۹
بشارت خداوند به صابران .. ۱۵۲	به معترضین بر دین جواب بدهید ۱۲۹
با دوستان مروت با دشمنان مدارا ۱۵۳	صبر سه قسم است ۱۳۱
چه کنیم که بنده خدا شویم؟ ۱۵۴	یقین: دوم پایه ایمان ۱۳۳
اول شرط عبودیت: خالی بودن شکم از حرام ۱۵۶	گزینش رفیق و دوست ۱۳۳
دوم شرط عبودیت: قرائت قرآن ۱۵۷	با انسان کذاب رفاقت نکنید . ۱۳۴
سوم شرط عبودیت: شب زنده داری ۱۵۸	چرا نباید با فاجر رفاقت کرد؟ ۱۳۵
چهارم شرط عبودیت: تضرع هنگام صبح ۱۵۹	با انسان احمق رفاقت نکنید ۱۳۶
پنجم شرط عبودیت: گریه از ترس خدا ۱۵۹	با انسان دروغگو رفاقت نکنید ۱۳۸
فصل ششم: گریه از ترس خدا ۱۶۰	نهی از رفاقت با کسانی که بخش اکاذیب می کنند ۱۳۹
سه خصلت بهترین مردم ۱۶۰	مخالفت خواسته دل عمل کنید ۱۴۰
خصلت اول: انجام تمامی واجبات ۱۶۱	چنین کسی در مواجهه با گناه ترمز می کند ۱۴۱
خصلت دوم: دوری از همه محرمات ۱۶۲	این دو کار را برای تقویت حافظه بکنید ۱۴۲
خصلت سوم: قناعت به آنچه که خدا روزی کرده ۱۶۳	عواملی که گناه صغیره را کبیره می کند ۱۴۳
	غسل نشاط بکنید ۱۴۵
	به خانواده خود احکام یاد بدهید ۱۴۶
	قصه بلبل نکره خوان! ۱۴۶

معصومین علیهم السلام عجب	سه خصلت که اگر کسی نداشته
نداشتند ۱۸۸	باشد عملش کامل نیست ... ۱۶۴
برای نمازهایتان استغفار کنید ۱۸۹	خصلت اول: ورع الهی داشتن ۱۶۴
زمانی که قلب مؤمن آب	خصلت دوم: مدارای با مردم. ۱۶۴
می شود ۱۸۹	خصلت سوم: حلم یا جاهل . ۱۶۵
مذمت دوست داشتن مدح و	لباس و زینت اسلام ۱۶۷
ثنا ۱۹۱	قضای حاجت مؤمن ۱۶۸
حلم و بردباری عجیب آیت الله	همه وقت را برای زن و بچه قرار
خوانساری علیه السلام ۱۹۲	نده! ۱۷۳
یک مورد عصبانیت آیت الله	موقع مرگ سه چیز از مقابل ما
خوانساری علیه السلام ۱۹۳	می گذرند ۱۷۴
طلبه باید استاد اخلاق داشته	مراقب باشید که عاق اولاد
باشد ۱۹۴	نشوید ۱۷۷
من بایم را رساندم، تو هم بارت را	انسان سخی از غذای مردم
رسانده ای؟! ۱۹۵	می خورد ۱۷۸
چرا انسان اینگونه است؟ ... ۱۹۸	حکایت انسانی بخیل ۱۷۹
نکوهش حق جاه و شهرت . ۱۹۹	ای ریاکار، چرا ریا می کنی؟ ۱۸۰
مرجعی که برای فوت خود دعا کرد	این چه حمد و سوره ای بود که
..... ۲۰۰	برای من خواندی؟ ۱۸۱
مواردی که دروغ جایز است ۲۰۱	درخواست ارواح مؤمنین در
ای یک دله صد دله، دل یک دله کن	شب های جمعه ۱۸۱
..... ۲۰۲	اقسام دشمنی ۱۸۲
ریاست شیخ انصاری به میرزای	با مردم دشمنی نکنید ۱۸۴
شیرازی رسید ۲۰۴	تعقیبی که برای تقویت حافظه
مهریه را کی داده و کی	مفید است ۱۸۴
گرفته؟! ۲۰۵	دعای نماز اول وقت در حق
به عالم اهانت نکنید ۲۰۶	نمازگزار ۱۸۶

در این پنج جا حرف دنیا را	کار زن در خانه..... ۲۰۸
نزنید..... ۲۲۷	بعضی گول زدن‌ها واجب
انتقاد کلی نکنید!..... ۲۳۲	است..... ۲۰۹
ترس از خداوند..... ۲۳۵	داستان مقدسی که زن گرفته
به زندگی دل نبندید..... ۲۳۷	بود..... ۲۱۰
خیلی افراد پول جمع می‌کنند، اما	ریزگی دوست طلبه..... ۲۱۱
آن را نمی‌خورند..... ۲۳۸	تقسیم شبانه روز به ۴ قسمت ۲۱۳
اهمیت امر به معروف و نهی از	عاقل کیست؟..... ۲۱۳
منکر..... ۲۴۳	نوشتن حساب و کتاب اعمال
رفتن برکات..... ۲۴۴	روزانه..... ۲۱۴
مستولی شدن دشمن..... ۲۴۶	هر روز به حساب اعمال
برای مراجع دعا کنید..... ۲۴۷	برسید..... ۲۱۵
نزول عذاب در اثر امر به معروف	نزد اهل علم بروید..... ۲۱۷
نکردن..... ۲۴۸	بدبخت حقیقی کیست؟..... ۲۱۷
به گنهکار بفهمانید که	به طلبه شدن فرزندان راضی
ناراحتید..... ۲۴۹	باشید..... ۲۱۹
بخل و مذمت آن..... ۲۵۰	اختصاص ساعتی برای تفریح و
خدا انسان شوخ را دوست	استراحت..... ۲۱۹
دارد..... ۲۵۲	وسواس در نماز..... ۲۲۰
شوخی زیاد بد است..... ۲۵۳	وسواس در طهارت..... ۲۲۱
آقا، اصلاً نماز نمی‌خواند!..... ۲۵۴	در نجاست و طهارت وسواس
جد و مرز شوخی کردن..... ۲۵۵	نشوید..... ۲۲۲
روز قیامت دوستان با هم دشمن	در حلال و حرام وسواس
هستند..... ۲۵۵	باشید..... ۲۲۴
	از خدا بترسید..... ۲۲۴
	حدیثی که اهل تسنن به آن خیلی
	اهمیت می‌دهند..... ۲۲۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

علمای راستین چراغی روشنگر فراسوی راه بشریت هستند. شرافت و مقام علم و عالم آنچنان والا است که خداوند در قرآن کریم فرمود: إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ؛ یعنی از میان بندگان خدا، تنها علما هستند که از خداوند می ترسند و بس (فاطر، آیه ۲۸). و نیز فرمود: هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ؛ یعنی آیا آن کسانی که عالم هستند با افرادی که عالم نیستند - در مرتبه - با یکدیگر مساویند؟ نه چنین نیست. (زمر، آیه ۹) و آیاتی دیگر از این دست. از پیامبر خدا ﷺ نیز روایت شده که فرمود: علما ورثة انبياء هستند. پس به راستی چه جایگاه رفیعی دارد علم و چه مقام دست نیافتنی دارند عالمان عامل که امام پنجم حضرت محمد باقر علیه السلام در شأن اینگونه علما فرمودند:

عالمی که به علم خود عمل کند، بهتر از هفتاد هزار عابد است.

مقدمه :

و به حق عالم عامل، عارف واصل، معلم اخلاق و مربی نفوس مستعده حضرت آیت الله مجتهدی تهرانی به چنین جایگاه و مقامی دست یافته بودند که اینک پس از ارتحال ملکوتی شان همچنان آموزه های اخلاقی آن بزرگوار راهنمای جویندگان حق و حقیقت است. خواننده ی گرامی کتاب پیش روی شما مجموعه ای است از سخنان نورانی آن عالم ربانی که بیرون احادیث اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام بیان فرمودند و در پایان هر درس برای تکمیل بحث و استفاده هر چه بیشتر از سایر کتب اسلامی نیز احادیثی بدان افزوده ایم؛ باشد که مقبول طبع مردم صاحب نظر شود.

و السلام من ابع الهدی
اعظم تاسمی
رجب المرجب ۱۴۳۴